

„Europa piliečiams“. Programos vadovas. *Versija galioja nuo 2014 m.*

2014–2020 M. PROGRAMA „EUROPA PILIEČIAMS“

PROGRAMOS VADOVAS

Versija galioja nuo 2014 m. sausio mėn.

Europos Komisija, Komunikacijos generalinis direktoratas
http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Šiame vadove aptariamos tik dotacijos veiksmams, o dėl dotacijų veiklai rengiamas atskiras kvietimas teikti paraiškas.

TURINYS

1. Įžanga	
2. Programos vadovo paskirtis	
I SKYRIUS. PROGRAMOS „EUROPA PILIEČIAMS“ APŽVALGA	
1. Programos „Europa piliečiams“ tikslai ir prioritetai	
2. Programos „Europa piliečiams“ bendrieji ypatumai	
3. Programos „Europa piliečiams“ struktūra ir dotacijų rūšys	
4. 2014–2020 m. tvarkaraštis ir atrankos rezultatų paskelbimas	
5. Programos biudžetas	
6. Programos „Europa piliečiams“ valdymas ir kontaktai	
II SKYRIUS. PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS PROCEDŪROS	
1. Paraiškų teikimo procedūra	
2 žingsnis. Parengti ir užpildyti elektroninę paraišką (<i>eForm</i>).....	
Papildomi dokumentai, kuriuos reikia siųsti TIK jei reikalauja EACEA.....	
2. Atrankos procedūra	
2.1. Visoms kryptims taikomi tinkamumo kriterijai.....	
2.2. Visoms kryptims taikomi draudimo dalyvauti kriterijai.....	
2.3. Visoms kryptims taikomi atrankos kriterijai.....	
2.4. Visoms kryptims taikomi skyrimo kriterijai.....	
2.5. Dotacijos skyrimas.....	
3. Atrankos procedūra. Specifiniai Programos kryptims taikomi kriterijai	
3.1. 1 kryptis. Europos atminimas.....	
3.2. 2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas.....	
3.2.1. Miestų partnerystės priemonė.....	
3.2.2. Miestų tinklų priemonė.....	
3.2.3. Pilietinės visuomenės projektų priemonė.....	
4. Dotacijos skyrimas	
III SKYRIUS. FINANSINĖS IR SUTARTINĖS SĄLYGOS	
Dotacijos suma.....	
Bendro finansavimo principas.....	
Sprendimas dėl dotacijos ir susitarimas dėl dotacijos.....	
Iš sprendimo dėl dotacijos ir susitarimo dėl dotacijos išplaukiančios prievolės.....	
Netaikymo atgaline data principas.....	
Vienintelės dotacijos principas.....	
Ne pelno principas.....	
Terminų laikymasis.....	
Dotacijos apskaičiavimas.....	
Mokėjimo procedūros.....	
Išankstinis finansavimas.....	
Galutinės ataskaitos.....	
Išankstinio finansavimo garantija.....	
Subranga ir viešojo pirkimo sutarties skyrimas.....	
Auditai.....	

Rezultatų nuosavybės teisė ir naudojimas.....
Matomumas ir viešumas.....
Rezultatų panaudojimas ir sklaida.....
Duomenų apsauga.....
Teisinis pagrindas.....

I PRIEDAS. TINKAMUMO KRITERIJŲ APŽVALGOS LENTELE.....

II PRIEDAS. FIKSUOTOSIOS SUMOS .....

.....

1. Įžanga

Europos Sąjunga – tai jos piliečiai, tad ji piliečiams ir skirta! Labai svarbu, kad piliečiai būtų skatinami ir turėtų galimybę labiau įsitraukti į Europos Sąjungos veiklą ir ginti jos vertybes. Taigi, būtina siekti, kad piliečiai aktyviau dalyvautų sprendžiant šiandien aktualius klausimus, ir kartu užtikrinti, kad jie geriau suvoktų Europos Sąjungos (toliau – Sąjunga) praeitį ir jos ištakas po dviejų pasaulinių karų.

2009 m. pabaigoje įsigaliojusi Lisabonos sutartis lėmė daugybę pokyčių, priartinusią Sąjungą prie jos piliečių ir paskatinusią intensyvesnius tarpvalstybinius debatus Sąjungos politikos klausimais. Europos Sąjungos sutarties naujajame 11 straipsnyje numatytas visiškai naujas dalyvaujamosios demokratijos aspektas.

Europa turi įgyvendinti ateinančių septynerių metų plataus užmojo darbotvarkę, kurioje numatyti svarbūs uždaviniai. Reikia priimti sprendimus ir formuoti politiką tokiose srityse kaip, pavyzdžiui, ekonomikos augimas, saugumas ir Europos vaidmuo pasaulyje, todėl dabar kaip niekad svarbu, kad diskusijose ir politikos formavimo procese dalyvautų piliečiai. Laikydamosi nuomonės, kad Europos pilietiškumas yra svarbus Europos integracijos stiprinimo ir išsaugojimo veiksnys, Europos Komisija ir toliau ragina Europos piliečius įsitraukti į visas jų bendruomenės gyvenimo sritis ir taip siekia sudaryti jiems sąlygas dalyvauti kuriant dar glaudesnę Europą.

Tokiomis aplinkybėmis [...] priimta 2014–2020 m. laikotarpio programa „Europa piliečiams“ yra svarbi priemonė, kuria siekiama, kad 500 mln. Sąjungos gyventojų imtųsi aktyviau dalyvauti Sąjungos raidos procese. Programoje numatyti finansavimo planai ir veikla, kuriuos vykdant galės dalyvauti piliečiai, – taip tikimasi populiarinti bendrą Europos istoriją ir vertybes ir ugdyti atsakomybės už tai, kaip vyksta Sąjungos raida, jausmą.

2014–2020 m. laikotarpiu programai „Europa piliečiams“ bus skirtas [...] mln. EUR biudžetas.

2. Programos vadovo paskirtis

Programos vadovo paskirtis – būti naudingam visiems, kurie domisi projektų rengimu arba finansine parama pagal programą „Europa piliečiams“ (2014–2020 m.), ir padėti jiems suprasti Programos tikslus ir sužinoti, kokioms veiklos rūšims gali būti teikiama parama.

Programos vadove pateikiama išsami informacija šiais klausimais:

- galimybės gauti finansavimą pagal programą „Europa piliečiams“;
- paraiškų teikimo procedūros;
- atrankos procedūros;
- su Sąjungos dotacijomis susijusios bendrosios taisyklės;
- paraiškų teikimo tvarkaraštis.

I SKYRIUS. PROGRAMOS „EUROPA PILIEČIAMS“ APŽVALGA

1. Programos „Europa piliečiams“ tikslai ir prioritetai

Visi projektai turės atitikti Programos tikslus. Prioritetas bus teikiamas projektams, kuriais, be kita ko, bus siekiama metinių Programos prioritetų.

Bendrieji ir konkretūs tikslai

Atsižvelgiant į patį bendriausią tikslą – priartinti Sąjungą prie jos piliečių, **bendrieji tikslai yra:**

- padėti piliečiams geriau suprasti Sąjungą, jos istoriją ir įvairovę;
- skatinti Europos pilietiškumą ir gerinti pilietinio ir demokratinio dalyvavimo Sąjungos lygmeniu sąlygas.

Konkrečių tikslų siekiama tarpvalstybiniu lygmeniu arba paisant Europos matmens:

- skatinant debatus, svarstymus ir tinklų kūrimą, puoselėti atminimą, gerinti bendros istorijos ir vertybių, taip pat Sąjungos tikslo propaguoti taiką, Sąjungos vertybes ir jos tautų gerovę suvokimą;
- Sąjungos lygmeniu gerinant piliečių supratimą apie Sąjungos politikos formavimo procesą ir didinant galimybes visuomenės ir tarpkultūriniam dalyvavimui bei savanorystei, skatinti demokratišką ir pilietinį piliečių dalyvavimą Sąjungos lygmeniu.

Programos „Europa piliečiams“ metiniai prioritetai

Atsižvelgdama į bendruosius Programos tikslus, Europos Komisija, pasikonsultavusi su Programos komitetu, nustato metinius prioritetus. Pareiškėjai skatinami rengti projektus vadovaudamiesi Programos tikslais ir atsižvelgdami į metinius prioritetus. Metiniai prioritetai bus paskelbti Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) ir Europos Komisijos svetainėse.

2. Programos „Europa piliečiams“ bendrieji ypatumai

Vienodos galimybės dalyvauti

Programoje „Europa piliečiams“ turėtų turėti galimybę dalyvauti visi Europos piliečiai, užtikrinant, kad jie nebūtų diskriminuojami dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos. Projektų vykdytojai turėtų skirti deramą dėmesį būtinybei visiems užtikrinti vienodas galimybes ir nediskriminavimą. Ypač daug dėmesio bus skiriama sunkiai pasiekiamoms grupėms.

Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas subalansuotai visų valstybių narių piliečių ir pilietinės visuomenės integracijai ir dalyvavimui tarpvalstybiniuose projektuose ir veikloje atsižvelgiant į Sąjungoje dominuojančią daugiakalbystę ir būtinybę įtraukti grupes, kurioms nepakankamai atstovaujama.

Tarpvalstybiškumas ir vietos matmuo

Europos pilietiškumas labiausiai juntamas aplinkoje, kurios neriboja valstybių sienos. Taigi tarpvalstybiškumas – svarbus Programos ypatumas, kurį galima atskleisti įvairiai:

- tarpvalstybinė gali būti projekto tema, jei sprendžiamas visai Europai svarbus klausimas arba jei kritiškai lyginami įvairūs skirtingų valstybių požiūriai. Tokia tarpvalstybinė tema gali būti

atskleista suteikiant žodį tiesiogiai asmenims, kurių nacionalinė aplinka yra skirtinga, arba tiems, kurie aptariamuoju klausimu vadovaujasi savitu tarpvalstybiniu požiūriu;

- projekto tarpvalstybiškumą taip pat gali lemti projekto vykdytojų pobūdis, pavyzdžiui, projektą gali rengti ir įgyvendinti kelios bendradarbiaujančios įvairių dalyvaujančių šalių partnerių organizacijos;
- be to, tarpvalstybiškumas gali būti pasiektas užtikrinant, kad projektas būtų tiesiogiai skiriamas įvairių šalių visuomenei, arba išplatinant projekto rezultatus už valstybių sienų, taip netiesiogiai pasiekiant Europos auditoriją.

Projektų vykdytojai skatinami stiprinti tarpvalstybinį savo projektų matmenį, pavyzdžiui, derindami pirmiau minėtus aspektus.

Šis tarpvalstybinis matmuo turėtų būti suderintas su tvirtu vietos matmeniu. Siekiant padėti sumažinti atotrūkį tarp šių dviejų matmenų ir Europos Sąjungos, labai svarbu, kad projektai ar veikla, kuriems pagal Programą teikiama parama, pasiektų piliečius kasdieniame jų gyvenime ir būtų jiems aktualūs.

Kultūrų dialogas

Europos Komisija yra įsipareigojusi įvairiomis iniciatyvomis ir programomis skatinti kultūrų dialogą. Įgyvendinant programą „Europa piliečiams“ šio tikslo siekiama sutelkus įvairių tautybių skirtingomis kalbomis kalbančius Europos piliečius ir suteikus jiems galimybę dalyvauti bendroje veikloje. Tokio projekto dalyviai turėtų geriau suprasti Europos kultūrinės ir kalbinės aplinkos turtingumą. Be to, tokiu projektu turėtų būti skatinamas abipusis supratimas ir tolerancija, taip prisidedant prie pagarbios, dinamiškos ir daugialypės europinės tapatybės kūrimo. Projekto vykdytojų prašoma paraiškose nurodyti, kaip įgyvendinant jų projektą bus sprendžiami šie klausimai.

Savanorystė – aktyvaus Europos pilietiškumo išraiška

Savanorystė – labai svarbus aktyvaus pilietiškumo aspektas: aukodami savo laiką kitų labai, savanoriai padeda savo bendruomenei ir atlieka svarbų vaidmenį visuomenėje. Jie išsiugdo priklausymo bendruomenei jausmą ir kartu jaučia atsakomybę už ją. Todėl savanorystė yra ypač veiksminga priemonė piliečių atsidavimui savo bendruomenei ir jos politiniam gyvenimui skatinti. Pilietinės visuomenės organizacijos, visuotinės europinės svarbos asociacijos, miestų giminiavimosi asociacijos ir kitos dalyvaujančios organizacijos savo veiklai vykdyti ir plėtoti dažnai naudojami savanoriais. Todėl savanorystei populiarinti Programoje skiriamas ypatingas dėmesys.

3. Programos „Europa piliečiams“ struktūra ir dotacijų rūšys

Programa įgyvendinama dviem kryptimis ir vykdant horizontalųjį veiksmą:

- **1 kryptis. Europos atminimas.** Skatinti išsaugoti atminimą, gerinti bendros istorijos ir vertybių, taip pat Sąjungos tikslo suvokimą.
- **2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas.** Skatinti demokratinį ir pilietinį piliečių dalyvavimą Sąjungos lygmeniu.

Šios krypties priemonės:

Miestų partnerystė

Miestų tinklai
Pilietinės visuomenės projektai

Minėtos dvi kryptys papildytos **horizontaliuoju veiksmu**, tačiau **jis šiame vadove neaptiriamas**.

- **Horizontalusis veiksmas. Rezultatų panaudojimas.** Projekto rezultatų analizė, sklaida ir naudojimas.

Dotacijų rūšys

Būtina atskirti pagal programą „Europa piliečiams“ skiriamas dotacijas veiksams ir dotacijas veiklai.

DOTACIJOS VEIKSMAMS gali būti skiriamos projektams (pagal abi kryptis), t. y. ribotos trukmės veiksams, kuriuos vykdant įgyvendinama konkreti siūloma veikla.

DOTACIJOS VEIKLAI nuo dotacijų veiksams skiriasi tuo, kad jomis finansinė parama suteikiama išlaidoms, patiriamoms vykdant įprastą nuolatinę organizacijos veiklą, padengti. Tokios išlaidos būtų: personalo išlaidos, išlaidos vidaus posėdžiams, leidiniams, informacijai ir sklaidai, su darbo programos įgyvendinimu susijusios kelionės išlaidos, nuomos mokesčiai, nusidėvėjimo ir kitos tiesiogiai su organizacijos darbo programa susijusios išlaidos.

Šiame vadove aptiriamos tik dotacijos veiksams, o dėl dotacijų veiklai rengiamas atskiras kvietimas teikti paraiškas.

4. 2014–2020 m. tvarkaraštis ir atrankos rezultatų paskelbimas

Nustatyti tokie galutiniai paraiškų pateikimo terminai:

DOTACIJOS VEIKSMAMS

1 kryptis. Europos atminimas

Galutinis paraiškų pateikimo terminas	Tinkamumo finansuoti laikotarpis. Projekto pradžios laikotarpis
Kovo 1 d.	Nuo tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, rugpjūčio 1 d. iki kitų metų sausio 31 d.

2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas

Priemonė	Galutinis paraiškų pateikimo terminas*	Tinkamumo finansuoti laikotarpis. Projektų pradžios laikotarpis
Miestų partnerystė		
	Kovo 1 d.	Nuo tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, liepos 1 d. iki kitų metų kovo 31 d.
	Rugsėjo 1 d.	Nuo metų, einančių po tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, sausio 1 d. iki rugsėjo 30 d.
Miestų tinklai		
	Kovo 1 d.	Nuo tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, liepos 1 d. iki tų pačių metų gruodžio 31 d.
	Rugsėjo 1 d.	Nuo metų, einančių po tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, sausio 1 d. iki birželio 30 d.
Pilietinės visuomenės projektai		
	Kovo 1 d.	Nuo tų metų, kai baigiasi paraiškų pateikimo laikotarpis, rugpjūčio 1 d. iki kitų metų sausio 31 d.

*Paraiškos turi būti pateiktos iki galutinio paraiškų pateikimo termino dienos **12.00 val. (Vidurio Europos laiku)**. Jei galutinis paraiškų pateikimo terminas sutampa su savaitgalio, galutinio termino data laikoma pirmoji darbo diena po savaitgalio.

Atrankos rezultatų paskelbimas

Apie atrankos procedūros rezultatus pareiškėjai turėtų būti informuoti ne vėliau kaip po keturių mėnesių nuo galutinio paraiškų pateikimo termino. Per tuos keturis mėnesius atliekamas paraiškų vertinimas ir atranka ir priimamas sprendimas dėl dotacijos skyrimo. Tik pasibaigus minėtoms procedūroms atrinktų projektų sąrašai bus paskelbti tinklalapyje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/results_compensia/results_en.php.

Be to, pareiškėjai bus informuoti raštu.

Ankstesnės programos sėkmės statistika pateikiama tinklalapyje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/results_compensia/statistics_en.php.

5. Programos biudžetas

Bendras septynerių metų trukmės (2014–2020 m.) Programos biudžetas – **185 468 000 EUR**; Programa finansuojama pagal Sąjungos biudžeto eilutę **16 02 01**.

Sprendimą dėl metinio biudžeto turi priimti biudžeto valdymo institucijos. Biudžeto priėmimo etapus galite stebėti tinklalapyje

http://ec.europa.eu/budget/documents/2011_en.htm?submenuheader=2.

Reglamente, kuriuo nustatoma Programa, išteklius įvairiems viso 2014–2020 m. laikotarpio Programos veiksmams numatyta paskirstyti maždaug taip:

1 kryptis. Europos atminimas – apytikriai 20 proc.

2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas – apytikriai 60 proc.

Horizontalusis veiksmas. Rezultatų panaudojimas – apytikriai 10 proc.

Likę asignavimai skirti Programos bendrosioms, administracinėms ir techninėms išlaidoms padengti.

6. Programos „Europa piliečiams“ valdymas ir kontaktai

Europos Komisija

Komunikacijos generalinis direktoratas (DG COMM) atsako už programos „Europa piliečiams“ plėtotę ir sklandų vykdymą. Konsultuodamasis su Programos komitetu, jis nuolat valdo Programos biudžetą ir nustato jos tikslus, strategijas ir prioritetines veiksmų sritis, įskaitant tikslus ir kriterijus. Be to, jis stebi, kaip Programa įgyvendinama, kokių tolesnių veiksmų imamasi ir kaip Programa vertinama Europos lygmeniu, taip pat teikia atitinkamus patarimus. Atsakomybę už su Programos įgyvendinimu susijusių užduočių, vykdymą Europos Komisija pavedė Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomajai įstaigai.

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA)

EACEA, įsteigta [data] Europos Komisijos sprendimu [...], yra atsakinga už daugumos programoje „Europa piliečiams“ numatytų veiksmų įgyvendinimą. EACEA atsako už viso šių projektų gyvavimo ciklo valdymą, įskaitant kvietimų teikti paraiškas rengimą, projektų atranką ir dotacijų sprendimų / dotacijų susitarimų pasirašymą, finansų valdymą, projektų stebėseną, ryšius su paramos gavėjais ir patikras vietoje.

Daugiau informacijos pateikiama tinklalapyje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Kontaktai:

EACEA, P7 skyrius – Pilietybė

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/04A)

B-1140 Brussels – Belgium

Faksas +32 2 296 23 89, http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

1 kryptis. Europos atminimas

eacea-p7-remembrance@ec.europa.eu

2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas

eacea-p7-civilsociety@ec.europa.eu (pilietinės visuomenės projektai)

eacea-p7@ec.europa.eu (miestų partnerystė ir miestų tinklai)

Programos „Europa piliečiams“ informacijos centrai (EIC)

Siekdama, kad informacija apie programą „Europa piliečiams“ jos suinteresuotosioms šalims būtų lengviau prieinama ir kad joms būtų galima teikti patarimus ir paramą, Europos Komisija įsteigė programos „Europa piliečiams“ informacijos centrus. Šios nacionalinės įstaigos privalo užtikrinti, kad praktinė informacija apie Programos įgyvendinimą, pagal Programą vykdomą veiklą ir finansavimo galimybes būtų tikslingai ir veiksmingai suteikiama visiems jos pageidaujantiems.

Pareiškėjai raginami užmegzti ryšį su savo šalies EIC.

EIC kontaktiniai duomenys pateikiami adresu
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Valstybės narės ir kitos dalyvaujančios šalys

Programoje „Europa piliečiams“ ES valstybės narės dalyvauja per Programos komitetą, į kurį skiria savo atstovus. Programos komitetas oficialiai konsultuoja įvairiais Programos įgyvendinimo klausimais, įskaitant siūlomą metinį darbo planą, atrankos kriterijus, procedūras ir t. t. Kitos Programoje dalyvaujančios valstybės taip pat įeina į Programos komiteto sudėtį, tačiau tik kaip stebėtojos, neturinčios balsavimo teisės.

II SKYRIUS. PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS PROCEDŪROS

Visoms kryptims ir (arba) priemonėms parengta elektroninė paraiškų teikimo sistema. Projekto pasiūlymai turi būti pateikti naudojant elektroninę dotacijos paraiškos formą (*eForm*).

Paštu, faksu arba e. paštu pateiktos paraiškos NEBUS nagrinėjamos.

1. Paraiškų teikimo procedūra

1 žingsnis. Įregistruoti organizaciją

Norėdami pateikti paraišką, pareiškėjai ir visos su paraiška susijusios organizacijos paraiškos formoje turi nurodyti savo dalyvio identifikacijos kodą (angl. *Participant Identification Code* arba *PIC*). Šį kodą galima gauti įregistravus organizaciją vienintelio registravimo sistemoje (angl. *Unique Registration Facility* arba *URF*), kuriai prieglobą teikia Švietimo, garso ir vaizdo, kultūros, pilietybės ir savanorystės dalyvių portalas.¹

Be to, pareiškėjai (tik pareiškėjai) turi pridėti šiuos dokumentus:

- teisės subjekto duomenų formą (reikiamas formas pareiškėjai gali rasti adresu http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm),

---

¹ Vienintelės registracijos sistema – tai bendra Europos Komisijos tarnybų naudojama priemonė. Jei jūsų organizacija jau turi dalyvio identifikacijos kodą, suteiktą dalyvaujant kitose programose (pavyzdžiui, mokslinių tyrimų), tas pats kodas galioja ir šiam kvietimui teikti paraiškas.

- tinkamai užpildytą ir banko patvirtintą finansinių duomenų formą, pageidautina, kartu su neseno banko išrašo kopija (žr. atitinkamą kiekvienos šalies finansinių duomenų formą adresu http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm).

Vienintelės registracijos sistema suteikia pareiškėjams galimybę įkelti ir atnaujinti su jų teisiniu statusu susijusią informaciją.

Informaciją apie tai, kaip atlikti registraciją, galima rasti portalo adresu

<http://ec.europa.eu/education/participants/portal>.

2 žingsnis. Parengti ir užpildyti elektroninę paraišką (eForm)

Įvykdę 1 žingsnį, apsilankykite elektroninėms paraiškos formoms skirtame EACEA tinklalapyje ir parenkite savo elektroninę paraišką – pradedama pelės žymekliu spragtelint naujos elektroninės paraiškos formos mygtuką (angl. *New application eForm*).

Būtina užpildyti visus elektroninės paraiškos formos duomenų laukelius. Be to, prie elektroninės paraiškos formos būtina pridėti užpildytą dokumentą, kuris laikomas neatsiejama paraiškos dalimi:

- visoms kryptims ir (arba) priemonėms – priesaikos deklaraciją.

Sėkmingai pateiktoje paraiškoje TURI BŪTI nurodytas pateikimo numeris – jis bus automatiškai įrašytas pateikiant paraišką.

Elektroninės paraiškos formos ir pridedamų dokumentų KOPIJŲ Į EACEA SIŪSTI paštu NEREIKIA.

Daugiau informacijos apie paraiškų pateikimo procedūrą rasite leidinyje „Pasiūlymų teikimo vadovas naudotojui. Kaip sukurti, užpildyti ir pateikti elektroninę paraiškos formą“ (angl. „*Proposal Submission User Guide: How to create, complete and submit an Application eForm*“), kuris pateikiamas EACEA svetainėje.

Papildomi dokumentai, kuriuos reikia siųsti TIK jei reikalauja EACEA

Gali būti, kad EACEA pareikalaus toliau nurodytų dokumentų:

Visoms kryptims ir (arba) priemonėms:

- oficialaus PVM dokumento kopijos, jei jūsų organizacija turi PVM mokėtojos kodą;
- nutarimo, įstatymo, dekreto ar sprendimo, kuriuo įsteigta konkreti įstaiga, kopijos (taikoma tik ne pelno organizacijoms ir giminiavimosi komitetams);
- finansinio pajėgumo formos; tai taikoma tik ne viešosioms įstaigoms ir jei prašoma dotacija **viršija 60 tūkst. EUR**. Tokiu atveju prie tinkamai užpildytos finansinio pajėgumo formos turi būti pridėtos paskutinių finansinių metų, kurių sąskaitos yra uždarytos, finansinės ataskaitos (įskaitant balansą, pelno ir nuostolio ataskaitas ir priedus).

Oficialias šių dokumentų formas taip pat galima rasti adresu http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Miestų partnerystės ir miestų tinklų projektams:

- įrodymų, kad jūsų organizacija veikia vienos arba daugiau vietos valdžios institucijų vardu (taikoma tik ne pelno organizacijoms ir giminiavimosi komitetams).

2. Atrankos procedūra

Europos Sąjungos dotacijos skiriamos laikantis skaidrumo, vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų. Per atrankos procedūrą paraiškos bus vertinamos pagal tinkamumo, draudimo dalyvauti, atrankos ir skyrimo kriterijus.

Toliau kituose skyriuose supažindinama su visoms kryptims bendrai (2 punktas) ir kiekvienai kryptčiai atskirai (3 punktas) taikomais kriterijais.

2.1. Visoms kryptims taikomi tinkamumo kriterijai

Paraiškos turi visiškai tenkinti tinkamumo kriterijus, bendrus visoms Programos kryptims (žr. langą toliau), taip pat specifinius tinkamumo ir skyrimo kriterijus, taikomus kiekvienai priemonei atskirai (žr. 3 punktą toliau).

Tinkamumo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines kategorijas: a) pareiškėjai ir partneriai, b) projekto pobūdis ir matmuo ir c) paraiška. Partneriai – tai į projektą įtrauktos organizacijos.

Šiame Programos vadove pateikiama apžvalginė lentelė, kurioje apibendrinami pagal programą „Europa piliečiams“ taikomi tinkamumo kriterijai (žr. I PRIEDĄ).

Pagal skyrimo kriterijus vertinamos tik tos paraiškos, kurios tenkina tinkamumo kriterijus². EACEA darbuotojai rūpinasi, kad elektroninėje paraiškos formoje automatiškai vykdomas tinkamumo kriterijų vertinimas būtų patikimas. Jei projekto pasiūlymas netenkina šių kriterijų, jis atmetamas ir daugiau nenagrinėjamas.

A. Pareiškėjai ir partneriai

1. Teisinis statusas

Pareiškėjai ir partneriai turi būti arba viešosios įstaigos, arba ne pelno organizacijos, turinčios juridinio asmens statusą (žr. kiekvienai kryptčiai ir (arba) priemonei taikomą specifinį tinkamumo kriterijų).

2. Įsteigimas dalyvaujančioje valstybėje

Pareiškėjai ir partneriai turi būti įsteigti vienoje iš Programoje dalyvaujančių valstybių. Turi būti įtraukta bent viena ES valstybė narė.

- **Dalyvaujančios valstybės**

Programoje gali dalyvauti 28 Europos Sąjungos valstybės narės: Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija, Vokietija.

² Tinkamumo kriterijų netenkinantiems pareiškėjams negali pavykti pateikti paraišką. Nepavykus pateikti paraišką, elektroninės paraiškos formos apačioje pasirodo pranešimas apie klaidą, kuriame paaiškinamos nesėkmės priežastys, taip pat tos, kurios yra susijusios su tinkamumo kriterijais. Taigi, pareiškėjai gauna nurodymus, kaip vykdyti paraiškų teikimo procedūrą, ir turi galimybę iškart sužinoti trūkumus, dėl kurių netenkinami tinkamumo kriterijai, tuos trūkumus nedelsiant pašalinti ir iš naujo pateikti paraišką.

- **Valstybės, kurios gali dalyvauti**

Pasirašiusios susitarimo memorandumą su Komisija, Programoje gali dalyvauti šioms kategorijoms priklausančios šalys:

a) stojančiosios valstybės, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, laikydamosi šioms šalims nustatytų dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir bendrųjų sąlygų, įtvirtintų atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose, Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose;

b) EEE susitarimo šalimis esančios ELPA šalys, laikydamosi to susitarimo nuostatų.

3. Organizacijos tipas

(Žr. kiekvienai kryptčiai ir (arba) priemonei taikomą specifinį tinkamumo kriterijų.)

4. Partnerių skaičius

(Žr. kiekvienai kryptčiai ir (arba) priemonei taikomą specifinį tinkamumo kriterijų.)

B. Projekto pobūdis ir matmuo

Žr. kiekvienai kryptčiai ir (arba) priemonei taikomą specifinį tinkamumo kriterijų.

1. Dalyvių skaičius

2. Biudžetas

3. Veiklos vieta ir veiklos rūšių skaičius

4. Tinkamumo finansuoti laikotarpis / projekto trukmė

C. Paraiška

1. Oficiali paraiškos forma

Projekto pasiūlymas yra priimtinas, jei pateikiamas naudojant elektroninę dotacijos paraiškos formą (*eForm*). **Paštu, faksu arba e. paštu pateiktos paraiškos NEBUS nagrinėjamos.** Daugiau informacijos pateikiama 1 skyriuje „Paraiškų teikimo procedūra“.

2. Galutinis terminas

Projekto pasiūlymai turi būti pateikti laikantis terminų ir prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu (žr. tvarkaraštį).

3. Oficialios kalbos

Oficiali paraiškos forma (*eForm*) turi būti visiškai užpildyta viena iš 24 oficialių ES kalbų: airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovaku, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių.

(Žr. http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_lt.htm.)

2.2. Visoms kryptims taikomi draudimo dalyvauti kriterijai

60 tūkst. EUR viršijančios dotacijos prašantys pareiškėjai turi pasirašyti priesaikos deklaraciją, kuria patvirtinama, kad jie nėra nė vienoje iš padėčių, nurodytų 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių³ (Finansinis reglamentas) 106 straipsnio 1 dalyje, 107 straipsnyje ir 109 straipsnio 2 dalies a punkte; tos padėtyys nurodomos toliau. Ši priesaikos deklaracija yra neatsiejama paraiškos formos dalis.

Pareiškėjams draudžiama dalyvauti programoje „Europa piliečiams“, jei jie yra kurioje nors iš šių padėčių:

- jie yra bankrutavę arba likviduojami, juos administruoja teismai, jie yra sudarę susitarimą su kreditoriais dėl skolos gražinimo, sustabdę verslo veiklą, jiems iškelta byla dėl tų klausimų arba yra tokioje panašioje padėtyje, kuri susidaro dėl panašios procedūros, numatytos nacionaliniuose įstatymuose arba kituose teisės aktuose;
- jie arba jiems atstovaujantys, sprendimus priimančios arba juos kontroliuojantys asmenys buvo pripažinti kaltais padarius teisės pažeidimą, susijusį su jų profesine veikla, valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimu, turinčiu *res judicata* galią;
- jie yra padarę sunkų profesinį prasižengimą, įrodomą priemonėmis, kurias perkančioji institucija gali pagrįsti, įskaitant EIB ir tarptautinių organizacijų sprendimus;
- jie nesilaiko savo įsipareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokomis, mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje yra įsteigti, arba atsakingo įgaliojimus suteikiančio pareigūno šalies, arba šalies, kurioje turi būti vykdomas susitarimas dėl dotacijos ir (arba) sprendimas dėl dotacijos, teisės aktų nuostatas;
- jų arba jiems atstovaujančių, sprendimus priimančių arba juos kontroliuojančių asmenų atžvilgiu buvo priimtas teismo sprendimas, turintis *res judicata* galią, dėl sukčiavimo, korupcijos, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje, pinigų plovimo arba kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Sąjungos finansiniams interesams;
- jiems taikoma Finansinio reglamento 109 straipsnio 1 dalyje nurodyta administracinė nuobauda.

Pareiškėjams nebus skiriama finansinė parama, jei dotacijos skyrimo procedūros dieną jie:

- yra interesų konflikto dalyviai;
- yra kalti dėl klaidingo informacijos, kuri Agentūros reikalavimu yra viena iš dalyvavimo dotacijos skyrimo procedūroje sąlygų, pateikimo arba visai nepateikė tos informacijos;
- pateko į vieną iš Finansinio reglamento 106 straipsnio 1 dalyje nurodytų padėčių, kuriose esant neleidžiama dalyvauti dotacijos skyrimo procedūroje.

Remiantis Finansinio reglamento 109 straipsniu, proporcingos administracinės ir finansinės nuobaudos gali būti taikomos pareiškėjams, kurie yra kalti dėl klaidingo informacijos pateikimo arba rimtai pažeidė savo sutartinius įsipareigojimus pagal ankstesnę dotacijos skyrimo procedūrą.

2.3. Visoms kryptims taikomi atrankos kriterijai

Tinkami projektų pasiūlymai yra išsamiai vertinami atsižvelgiant į pareiškėjų organizacijų finansinį ir veiklos pajėgumą.

---

³ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.
http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_lt.htm

Finansinis pajėgumas – pareiškėjo gebėjimas užtikrinti pastovius ir pakankamus finansavimo šaltinius veiklai vykdyti visu projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Pareiškėjas pateikia priesaikos deklaraciją, kuria patvirtina savo finansinį pajėgumą. Be to, jei prašoma 60 tūkst. EUR viršijančios dotacijos, finansinis pajėgumas vertinamas remiantis šiuo dokumentu (jį turi pateikti pareiškėjas):

- finansinio pajėgumo forma, prie kurios pridedamos paskutinių finansinių metų, kurių sąskaitos yra uždarytos, oficialios finansinės ataskaitos (įskaitant balansą, pelno ir nuostolio ataskaitas ir priedus).

PASTABA. Viešųjų įstaigų finansinis pajėgumas netikrinamas.

Jei EACEA nusprendžia, kad remiantis pateiktais dokumentais įvertintas reikalaujamas *finansinis pajėgumas* nėra įrodytas arba yra nepakankamas, ji gali:

- paprašyti pateikti daugiau informacijos;
- pareikalauti banko garantijos;
- pasiūlyti susitarimą dėl dotacijos / sprendimą dėl dotacijos be išankstinio finansavimo;
- pasiūlyti susitarimą dėl dotacijos / sprendimą dėl dotacijos ir išankstinį finansavimą dalimis;
- atmesti paraišką.

Veiklos pajėgumas – pareiškėjo gebėjimas parodyti reikiamas kompetencijas ir motyvaciją įgyvendinti siūlomą projektą. Veiklos pajėgumas bus vertinamas remiantis pareiškėjo patirtimi valdant atitinkamos srities projektus. Pareiškėjas pateikia priesaikos deklaraciją, o jei prašoma 60 tūkst. EUR viršijančios dotacijos, Agentūra gali pareikalauti papildomų patvirtinamųjų dokumentų. Ši informacija turi būti pateikta specialiai šiuo tikslu įtrauktame paraiškos formos skirsnyje.

2.4. Visoms kryptims taikomi skyrimo kriterijai

Remdamosi skyrimo kriterijais Europos Komisija ir EACEA gali įvertinti pateiktų paraiškų kokybę pagal tai, kaip jos atitinka programos „Europa piliečiams“ tikslus. Remiantis šiais kriterijais dotacijos bus skiriamos toms paraiškoms, kurios padės kuo veiksmingiau įgyvendinti programą „Europa piliečiams“.

Tinkamas paraiškas nagrinėja *Vertinimo komitetas*, kurį sudaro Europos Komisijos ir EACEA pareigūnai. Jo užduotis – įvertinti tinkamų paraiškų kokybę; šį vertinimą atlieka ekspertai. Remdamasis vertinimo balais ir atsižvelgdamas į turimus biudžeto išteklius, *Vertinimo komitetas* pasiūlo projektų, kuriems būtų galima skirti dotacijas, sąrašą.

Visiems projektams taikomi šie skyrimo kriterijai:

% galimų balų	
30 %	Atitiktis Programos tikslams ir Programos kryptčiai <ul style="list-style-type: none"> • Pateikto projekto tikslo tinkamumas atsižvelgiant į programos „Europa piliečiams“ tikslus, kryptį ir priemonę. • Siūloma veikla ir tikėtinais rezultatais, kurių tikimasi, turėtų būti prisidedama prie

	<p>programos „Europa piliečiams“ tikslų, krypties ir priemonės.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematika turi atitikti Programos tikslus, kryptį ir priemonę, taip pat pageidautina, kad būtų atsižvelgiama į metinius prioritetus.
35 %	<p>Projekto veiklos plano kokybė</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veikla turi būti tinkama projekto reikmėms patenkinti ir tikslams pasiekti. • Nuoseklumas. Skirtingų siūlomos veiklos tikslų ryšys ir siūlomo indėlio bei išteklių pritaikymas tikslams įgyvendinti. • Veiksmingumas. Rezultatai turėtų būti pasiekti tinkamomis sąnaudomis. • Projektai turi būti aiškiai išreikštas Europos matmuo. • Prioritetas teikiamas projektams, kuriuos įgyvendinant suburiamos įvairių tipų organizacijos (vietos valdžios institucijos, NVO, mokslinių tyrimų institutai ir t. t.), vykdoma įvairių rūšių veikla (moksliniai tyrimai, neformalus švietimas, vieši debatai, parodos ir t. t.) arba įtraukiami įvairioms tikslinėms grupėms priklausantys piliečiai. <p>Prioritetas teikiamas projektams, kuriuos įgyvendinant taikomi nauji darbo metodai arba siūloma novatoriška veikla, arba tokiems, kurių galimybės mažesnės.</p>
15 %	<p>Sklaida</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiekvieno projekto, kuriam pagal Programą teikiama parama, vykdytojai turi stengtis užtikrinti pasiektų rezultatų taikymą praktikoje ir sklaidą. • Siūlomas projektas turi turėti didinamąjį poveikį – daryti įtaką platesnei auditorijai negu ta, kuri tiesiogiai dalyvauja veikloje. • Turėtų būti parengtas racionalus ir praktiškas sklaidos planas, kuris leistų projekte numatytus rezultatus veiksmingai skleisti ir jais dalytis.
20 %	<p>Poveikis ir piliečių įtraukimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalyvaujančių organizacijų, dalyvių ir valstybių skaičius turėtų būti pakankamai didelis, kad siūlomo projekto poveikis būtų juntamas visoje Europoje. • Poveikis. Kad būtų galima prisidėti prie Sąjungos politikos darbotvarkės rengimo, skiriant dotacijas pirmenybė bus teikiama didelio poveikio projektams (nesvarbu, kokia jų apimtis), visų pirma tiems, kurie tiesiogiai susiję su Sąjungos politika. • Tvarumas. Siūlomais projektais ir (arba) veikla turėtų būti siekiama vidutinės trukmės arba ilgalaikio poveikio. • Vykdydami siūlomą veiklą dalyviai turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti projekte ir prisidėti prie iškeltų klausimų sprendimo. • Turėtų būti siekiama piliečių, kurie jau aktyviai dalyvauja organizacijų ir (arba) institucijų veikloje, bei piliečių, kurie joje dar nedalyvauja, pusiausvyros. • Prioritetas bus teikiamas projektams, įtraukiantiems nepakankamai atstovaujamos grupės priklausančius piliečius arba mažiau galimybių turinčius piliečius.

Projektų apimtis ir geografinė pusiausvyra

--

Pagrindiniame teisės akte reikalaujama, kad atrinkant projektus būtų kuo labiau atsižvelgiama į geografinę pusiausvyrą.

2.5. Dotacijos skyrimas

Tik pasibaigus pirmiau apibūdintai atrankos procedūrai atrankos procesas laikytinas baigtu ir galima skelbti bendrai finansuoti atrinktų projektų sąrašą.

Atsižvelgiant į turimų lėšų dydį, dotacijos skiriamos daugiausia balų surinkusiems reikalavimus atitinkantiems pasiūlymams. Atrinkti pareiškėjai gauna susitarimą dėl dotacijos / *sprendimą dėl dotacijos*, kuriame nurodoma Sąjungos paskirtos dotacijos suma ir išdėstomos sąlygos, kuriomis ta dotacija skiriama.

3. Atrankos procedūra. Specifiniai Programos kryptims taikomi kriterijai

3.1. 1 kryptis. Europos atminimas

Europos Sąjunga paremta tokiomis pamatinėmis vertybėmis kaip laisvė, demokratija ir pagarba žmogaus teisėms. Siekiant šias vertybes tinkamai įprasminti, būtina praeities atminimą išsaugoti gyvą – tai padės neužsibūti praeityje ir kurti ateitį.

Pagal šią kryptį parama gali būti skiriama šių rūšių projektams:

Pagal šią kryptį bus remiama veikla, kuria skatinama apsvarstyti Europos kultūrų įvairovę ir bendras vertybes plačiausia prasme. Tokiomis aplinkybėmis siekiama finansuoti projektus, kurių tikslas – apsvarstyti moderniosios Europos istorijoje susiformavusių **totalitarinių režimų** priežastis (visų pirma – tačiau ne tik – nacizmo, lėmusio holokaustą, fašizmo, stalinizmo ir totalitarinių komunistinių režimų) ir atminti jų nusikaltimų aukas.

Ši kryptis taip pat apima veiklą, susijusią su **kitais lemiamais netolimos Europos istorijos momentais ir atskaitos taškais**. Pavyzdžiui, pirmenybė bus teikiama veiksmams, kuriais skatinama tolerancija, abipusis supratimas, kultūrų dialogas ir sutaukinimas kaip priemonės, padedančios neužsibūti praeityje ir kurti ateitį, visų pirma skirtiems jaunesniajai kartai.

Tikimasi, kad pagal šią kryptį pateikti projektai suburs įvairių rūšių organizacijas (vietos valdžios institucijas, NVO, mokslinių tyrimų institutus ir t. t.), kvies vykdyti įvairių rūšių veiklą (mokslinius tyrimus, neformalų švietimą, viešus debatus, parodas ir t. t.) arba įtrauks įvairioms tikslinėms grupėms priklausančius piliečius.

Be to, projektai turėtų būti įgyvendinami tarpvalstybiniu lygmeniu (tarpvalstybinių partnerysčių ir tinklų kūrimas ir naudojimas) arba jais turi būti aiškiai išreikštas Europos matmuo.

Atrankos procedūra

Kartu su pirmiau apibūdintais bendraisiais tinkamumo, draudimo dalyvauti ir atrankos kriterijais (žr. 2.1–2.3 punktus) Europos atminimo projektams taikomi ir specifiniai reikalavimų atitikties kriterijai.

Europos atminimo projektams taikomi specifiniai kriterijai

A. Pareiškėjas ir partneriai

1. Organizacijos tipas. Vietos ir (arba) regioninės valdžios institucijos arba ne pelno organizacijos,

įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, režimo aukų asociacijas, taip pat kultūros, jaunimo, švietimo ir mokslinių tyrimų organizacijas, susigiminiavusių miestų asociacijas.

2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent vienos valstybės narės organizacijos. Pirmenybė teikiama tarpvalstybiniams projektams.

B. Projekto pobūdis ir matmuo

1. Biudžetas

Didžiausia galima dotacija projektui – **100 000 EUR**.

2. Veiklos vieta

Veikla turi būti vykdoma kurioje nors iš tinkamų dalyvauti valstybių.

3. Tinkamumo finansuoti laikotarpis / projekto trukmė

Projektas turi prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu (žr. tvarkaraštį).

Ilgiausia projekto trukmė – **18 mėnesių**.

3.2. 2 kryptis. Demokratinis įsipareigojimas ir piliečių dalyvavimas

Pagal šią kryptį parama teikiama veiklai, kuri apima piliečių dalyvavimą plačiausia prasme, ypatingą dėmesį skiriant veiklai, tiesiogiai susijusiai su Sąjungos politika, kad būtų **praktiškai** prisidedama prie Sąjungos politikos formavimo proceso su Programos tikslais susijusiose srityse. Tai galima pasiekti visais etapais, su visais instituciniais partneriais, o veikla apima darbotvarkės sudarymą, palaikymą parengiamuoju etapu ir derybas dėl politinių pasiūlymų, taip pat atsiliepimų apie susijusias įgyvendinamas iniciatyvas teikimą. Taip pat tikimasi, kad, siekiant užtikrinti ilgalaikį finansuojamos veiklos poveikį, finansuojamai veiklai vykdyti bus taikomi struktūriniai metodai. Ši kryptis taip pat apima projektus ir iniciatyvas, kuriomis sudaromos galimybės Europos lygmeniu plėtoti abipusį supratimą, tarpkultūrinį mokymosi solidarumą, visuomenės įsitraukimą ir savanorystę.

3.2.1. Miestų partnerystės priemonė

Šia priemone siekiama paremti projektus, kuriais daugybė susigiminiavusių miestų piliečių būtų raginami vienytis sprendžiant su Programos tikslais susijusius klausimus. Prioritetas teikiamas projektams, kuriais numatoma siekti įgyvendinti šiai priemonei kasmet nustatomus prioritetus.

Šia priemone siekiama suburti piliečius vietos ir Sąjungos lygmenimis dalyvauti debatuose konkrečiais Europos politinės darbotvarkės klausimais ir taip didinti piliečių dalyvavimą Sąjungos politikos formavimo procese ir sudaryti sąlygas visuomenės įsitraukimui ir savanorystei Sąjungos lygmeniu.

Miestų partnerystė turi būti suprantama plačiąja prasme – tai procesas, kai savivaldybės pasirašo arba įsipareigoja pasirašyti giminiavimosi susitarimus arba sudaro kitokias partnerystes, skatinančias bendradarbiauti ir megzti kultūrinius saitus.

Atrankos procedūra

Kartu su bendraisiais pirmiau apibūdintais tinkamumo, draudimo dalyvauti, atrankos ir skyrimo kriterijais (žr. 2.1–2.3 punktus) miestų partnerystės projektams taikomi ir specifiniai tinkamumo kriterijai.

Miestų partnerystės projektams taikomi specifiniai kriterijai

A. Pareiškėjas ir partneriai

1. Organizacijos tipas

Miestai ir (arba) savivaldybės arba jų giminiavimosi komitetai arba kitos vietos valdžios institucijoms atstovaujančios ne pelno organizacijos.

2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **dviejų** tinkamų dalyvauti valstybių, iš kurių bent viena – ES valstybė narė, savivaldybės.

B. Projekto pobūdis ir matmuo

1. Dalyvių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **25** kviestiniai dalyviai. Kviestiniai dalyviai – tai reikalavimus atitinkančio (-ių) partnerio (-ių) atsiųsti tarptautiniai dalyviai⁴.

2. Biudžetas

Didžiausia galima dotacija projektui – **25 000 EUR**.

3. Vieta

Veikla turi būti vykdoma kurioje nors iš tinkamų dalyvauti projekte dalyvaujančių valstybių.

4. Tinkamumo finansuoti laikotarpis / projekto trukmė

Projektas turi prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu, kuris priklauso nuo priemonei nustatyto galutinio paraiškų pateikimo termino (žr. tvarkaraštį).

Ilgiausia susitikimo trukmė – **21** diena.

3.2.2. Miestų tinklų priemonė

Tos pačios tematikos projektus vykdančios savivaldybės ir asociacijos ilgainiui gali pageidauti sukurti miestų tinklus ir taip savo bendradarbiavimą padaryti tvaresnį. Savivaldybių tinklų kūrimas bendros svarbos klausimams spręsti – svarbi dalijimosi gerąja patirtimi priemonė.

Miestų giminiavimasis – tvirta savivaldybes jungianti grandis, todėl iš miestų giminiavimosi grandžių sudarytų **tinklų potencialas** turėtų būti išnaudojamas siekiant užtikrinti *ilgalaikį* miestų bendradarbiavimą *įvairia tematika*. Europos Komisija remia tokių tinklų kūrimą – jie svarbūs tuo, kad padeda užtikrinti organizuotą, intensyvų ir daugiaspektį bendradarbiavimą ir taip prisidėti prie kuo didesnio Programos poveikio tikslo.

Prioritetas teikiamas tinklams, kuriais padedama spręsti metinius prioritetinius klausimus.

Tikimasi, kad miestų tinklai:

- sudarys sąlygas bendrai imtis **įvairios bendros svarbos klausimui (-ams) skirtos veiklos**, kurią numatoma vykdyti siekiant įgyvendinti Programos tikslus arba metinius prioritetus;

⁴ T. y. tarptautiniai dalyviai, kuriuos atsiuntė partneriai iš tinkamos dalyvauti valstybės, kitos nei partnerystės projektą priimanči valstybė partnerė.

- turės **apibrėžtas tikslines grupes**, kurioms pasirinktos temos bus ypač svarbios, ir įtrauks toje srityje aktyviai veikiančius bendruomenės narius (t. y. ekspertus, vietos asociacijas, piliečius ir piliečių grupes, tiesiogiai susijusias su konkrečia tema, ir t. t.);
- dalyvaujantiems miestams bus **būsimų iniciatyvų ir veiksmų pagrindas** sprendžiant šiuo metu aktualius arba kitus bendros svarbos klausimus.

Atrankos procedūra

Kartu su bendraisiais pirmiau apibūdintais tinkamumo, draudimo dalyvauti, atrankos ir skyrimo kriterijais (žr. 2.1–2.3 punktus) miestų tinklų projektams taikomi ir specifiniai tinkamumo kriterijai.

Miestų tinklų projektams taikomi specifiniai kriterijai

A. Pareiškėjas ir partneriai

1. Organizacijos tipas / pareiškėjai:

- miestai / savivaldybės arba jų giminiavimosi komitetai arba tinklai;
- kitų lygmenų vietos / regioninės valdžios institucijos;
- vietos valdžios institucijų federacijos / asociacijos;
- vietos valdžios institucijoms atstovaujančios ne pelno organizacijos.

2. Partneriai

Be 1 punkte nurodyto pobūdžio pareiškėjų organizacijų, šiuose projektuose partneriai gali būti ne pelno pilietinės visuomenės organizacijos.

2.1. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **keturių** tinkamų dalyvauti valstybių, iš kurių bent viena – ES valstybė narė, savivaldybės.

B. Projekto pobūdis ir matmuo

1. Dalyvių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **30 %** kviestinių dalyvių. Kviestiniai dalyviai – tai reikalavimus atitinkančio (-ių) partnerio (-ių) atsiųsti tarptautiniai dalyviai.

2. Biudžetas

Didžiausia galima dotacija projektui – **150 000 EUR**.

3. Veiklos vieta ir veiklos rūšių skaičius

Veikla turi būti vykdoma kurioje nors iš tinkamų dalyvauti valstybių. Vykdamas vieną projektą turi būti surengti bent **keturi** renginiai.

4. Tinkamumo finansuoti laikotarpis / projekto trukmė

Projektas turi prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu, kuris priklauso nuo priemonei nustatyto galutinio paraiškų pateikimo termino (žr. tvarkaraštį).

Ilgiausia projekto trukmė – **24 mėnesiai**.

3.2.3. Pilietinės visuomenės projektų priemonė

Šia priemone siekiama paremti tarpvalstybinių partnerysčių ir tinklų populiariamus projektus, kuriuose tiesiogiai dalyvauja piliečiai. Šiuose projektuose suburiami piliečiai iš įvairios aplinkos, o juos įgyvendinant vykdoma tiesiogiai su Sąjungos politika susijusi veikla, kuria siekiama suteikti piliečiams galimybę aktyviai dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo procese su Programos tikslais susijusiose srityse. Primename, kad tai pasiekti galima visais etapais, su visais instituciniais partneriais, o veikla apima darbotvarkės sudarymą, palaikymą parengiamuoju etapu ir derybas dėl politinių pasiūlymų, taip pat atsiliėpimų apie susijusias įgyvendinamas iniciatyvas teikimą. Šiuo tikslu vykdam tokius projektus piliečiai bus kviečiami veikti kartu arba dalyvauti debatuose Programos metinių prioritetų klausimais vietos ir Europos lygmenimis.

Įgyvendinant projektą turėtų būti skatinami ir rengiami su Programos metiniais prioritetais susiję svarstymai, debatai ar kitokia veikla, siūlomi konkretūs sprendimai, kuriuos galima rasti Europos lygmeniu bendradarbiaujant arba koordinuojant veiksmus, ir užtikrinama tvirta sąsaja su pirmiau minėtu politikos formavimo procesu. Įgyvendinant projektus turėtų aktyviai dalyvauti daug piliečių, be to, projektais turi būti siekiama sukurti pagrindą ilgalaikiams daugelio šioje srityje aktyviai veikiančių organizacijų tinklams arba raginama tokius tinklus plėtoti.

Šia priemone remiami tarpvalstybinių partnerysčių įgyvendinami projektai, kuriais siekiama sukurti daugiau galimybių Europos lygmeniu plėtoti solidarumą, visuomenės įsitraukimą ir savanorystę.

Įgyvendinant pilietinės visuomenės projektą turi būti vykdoma bent dviejų iš toliau nurodytų trijų rūšių veikla:

- ✓ **Visuomenės dalyvavimo ir solidarumo skatinimas.** Šia veikla skatinama rengti su bendros svarbos klausimais susijusius debatus, kampanijas ar vykdyti veiksmus platesniu Sąjungos piliečių teisių ir pareigų požiūriu ir kuriama sąsaja su Europos politine darbotvarke ir politikos formavimo procesu.
- ✓ **Nuomonių rinkimas.** Šia veikla siekiama surinkti atskirų piliečių nuomones įvairiais klausimais, kuriuos numatoma nustatyti kasmet, prioritetą teikiant principui „iš apačios į viršų“ (pasinaudojant socialiniais tinklais, internetiniais seminarais ir t. t.) ir naudojimuisi žiniasklaidos priemonėmis.
- ✓ **Savanorystė.** Šia veikla skatinamas Sąjungos (ir ne tik) piliečių solidarumas.

Atrankos procedūra

Kartu su bendraisiais pirmiau apibūdintais tinkamumo, draudimo dalyvauti, atrankos ir skyrimo kriterijais (žr. 2.1–2.3 punktus) pilietinės visuomenės projektams taikomi ir specifiniai tinkamumo kriterijai.

Pilietinės visuomenės projektams taikomi specifiniai kriterijai

A. Pareiškėjas ir partneriai

1. Organizacijos tipas

Pareiškėjai: ne pelno organizacijos, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat švietimo, kultūros ar mokslinių tyrimų institucijos.

Partneriai: vietos ir (arba) regioninės valdžios institucijos arba ne pelno organizacijos, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat švietimo, kultūros ar mokslinių tyrimų institucijos, miestų giminiavimosi komitetai ir tinklai.

2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **trijų** tinkamų dalyvauti valstybių, iš kurių bent viena – ES valstybė narė, organizacijos.

B. Projekto pobūdis ir matmuo

1. Biudžetas

Projektų pasiūlymai turi tenkinti kriterijų, susijusį su didžiausia dotacija, kuri gali būti paskirta vienam projektui.

Didžiausia galima dotacija projektui – **150 000 EUR**.

2. Veiklos vieta

Veikla turi būti vykdoma kurioje nors iš tinkamų dalyvauti valstybių.

3. Tinkamumo finansuoti laikotarpis / projekto trukmė

Projektas turi prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu (žr. tvarkaraštį 8 p.).

Ilgiausia projekto trukmė – **18 mėnesių**.

III SKYRIUS. FINANSINĖS IR SUTARTINĖS SĄLYGOS

Pagal programą „Europa piliečiams“ skiriamiems finansiniams įnašams, kaip ir visoms Europos Sąjungos dotacijoms, taikomos Finansinio reglamento ir jo taikymo taisyklės⁵, taikytinos Sąjungos bendrajam biudžetui, kaip nustatyta Europos Komisijos dotacijoms taikytinose bendrosiose sąlygose. Jas taikyti yra privaloma.

Dotacijos suma

Pažymėtina, kad pagal susitarimą / sprendimą dėl dotacijos skiriama suma yra didžiausia ir jokiais aplinkybėmis negali būti didinama. Galutinės išmokos, kuri bus skirta paramos gavėjui, sumą EACEA nustatys remdamasi šio parengta galutine ataskaita.

Bendro finansavimo principas

Sąjungos dotacija negali būti finansuojamos visos projekto išlaidos.

Sprendimas dėl dotacijos ir susitarimas dėl dotacijos

Kai projektas patvirtinamas, paramos gavėjas gauna arba sprendimą dėl dotacijos, arba susitarimą dėl dotacijos – tai priklauso nuo vietos, kurioje jis yra teisiškai įsteigtas.

- *Sprendimas dėl dotacijos* yra vienašalis aktas, kuriuo paramos gavėjui skiriama subsidija. Kitaip negu susitarimo dėl dotacijos atveju sprendimo dėl dotacijos paramos gavėjui pasirašyti

⁵ 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 362, 2012 12 31, p. 1).

nereikia ir veiklą jis gali pradėti iškart, kai gauna sprendimą dėl dotacijos / pranešimą apie sprendimą dėl dotacijos. Taigi sprendimu dėl dotacijos procesas paspartinamas. Sprendimas dėl dotacijos skirtas ES įsteigtiems paramos gavėjams.

- *Susitarimą dėl dotacijos* paramos gavėjas turi pasirašyti ir nedelsiant grąžinti EACEA. EACEA bus paskutinė jį pasirašiusioji šalis. Susitarimas dėl dotacijos skirtas ne ES įsteigtiems paramos gavėjams.

Sprendimo dėl dotacijos ir susitarimo dėl dotacijos pavyzdžiai bus paskelbti tinklalapyje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Sprendimams dėl dotacijos / susitarimams dėl dotacijos taikytinos bendrosios sąlygos skelbiamos dokumentų registre (angl. *Documents register*), esančiame EACEA tinklalapyje <http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>.

Iš sprendimo dėl dotacijos ir susitarimo dėl dotacijos išplaukiančios prievolės

Pateikdama dotacijos paraišką pareiškėjo organizacija įsipareigoja laikytis visų Programos vadove nustatytų sąlygų, įskaitant prie *sprendimo* dėl dotacijos / *susitarimo* dėl dotacijos pridėdamas bendrąsias sąlygas.

Visi prašymai pakeisti sprendimą dėl dotacijos / susitarimą dėl dotacijos turi būti teikiami EACEA pagal susitarimo dėl dotacijos / sprendimo dėl dotacijos nuostatas. Prašymas turi būti pateiktas EACEA raštu išankstiniam patvirtinimui iki projekto pabaigos likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui. Jokių pakeitimų, dėl kurių keistųsi pagrindinė planuojama veikla, daryti negalima. Dėl bet kokio planuojamos veiklos pakeitimo, padaryto negavus išankstinio EACEA patvirtinimo, dotacijos mokėjimas gali būti nutrauktas.

Netaikymo atgaline data principas

Dotacijos už jau baigtus projektus atgaline data neskiriamos.

Dotacija gali būti skiriama projektui, kuris jau pradėtas vykdyti, tik jei pareiškėjas gali įrodyti, kad projektą buvo būtina pradėti vykdyti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos arba prieš gaunant pranešimą apie sprendimą dėl dotacijos. Tokiais atvejais tinkamos finansuoti išlaidos negali būti patirtos anksčiau, negu pateikta dotacijos paraiška.

Jei projektas pradėdamas vykdyti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos arba prieš gaunant pranešimą apie sprendimą dėl dotacijos, susijusią riziką prisiima pati organizacija, be to, tai nereiškia didesnių galimybių gauti dotaciją, o EACEA niekaip nėra įpareigojama finansuoti tokius projektus.

Vienintelės dotacijos principas

Kiekvienam atskiram projektui iš Sąjungos biudžeto gali būti paskirta tik viena dotacija už tą pačią veiklą.

Todėl savo paraiškose pareiškėjai turi nurodyti informaciją apie visus kitus dotacijų prašymus, pateiktus Sąjungai dėl to paties projekto arba jo dalies tiems patiems finansiniams metams ir prie kiekvienos prašomos dotacijos nurodyti biudžeto išlaidų kategoriją, Sąjungos programą ir sumą.

Ne pelno principas

Dotacijų paskirtis ir tikslas nėra sudaryti sąlygas paramos gavėjui jo vykdomais veiksmais siekti pelno.

Šis principas netaikomas dotacijoms, kurios skiriamos kaip fiksuotosios sumos, ir dotacijoms, neviršijančioms 60 000 EUR.

Terminų laikymasis

Jei paramos gavėjas pageidautų atidėti savo projekto vykdymą ir todėl tas projektas baigtųsi vėliau negu nurodyta sprendime dėl dotacijos / susitarime dėl dotacijos, neviršijant ilgiausios kiekvienam veiksmui numatytos trukmės, EACEA turi būti pateiktas oficialus prašymas. Jame turi būti paaiškintos tokio atidėjimo priežastys ir pasiūlytas pakeistas tvarkaraštis. EACEA prašymą nagrinės ir, jei jis bus priimtas, paramos gavėjui bus nusiųstas sprendimo dėl dotacijos / susitarimo dėl dotacijos pakeitimas.

Pažymima, kad prašymai atidėti projekto vykdymą **daugiau negu trims mėnesiams** NEBUS priimti.

Dotacijos apskaičiavimas

Dotacija apskaičiuojama remiantis **finansavimo fiksuotomis sumomis** sistema, nustatoma dalimis. Tie patys parametrai galioja visoms dalyvaujančioms valstybėms.

Fiksuotomis sumomis padengiamos visos tinkamos finansuoti veiksmų sąnaudos, t. y.:

- tiesiogiai su veiksmu susijusios personalo išlaidos;
- renginių dalyvių kelionių ir apgyvendinimo išlaidos;
- salės nuomos ir (arba) vertimo žodžiu ir raštu, kurių reikia renginiams vesti, išlaidos;
- su renginiais susijusios informavimo ir (arba) sklaidos išlaidos;
- koordinavimo išlaidos, patiriamos dėl kelių organizacijų dalyvavimo;
- išlaidos, susijusios su tyrimais ir IT priemonėmis, kurios vykdant 1 ir 2.3 veiksmus reikalingos parengiamiesiems darbams atlikti.

Miestų partnerystės atveju fiksuotoji suma grindžiama tik kviestinių dalyvių skaičiumi, t. y. partnerių atsiūstais tarptautiniais dalyviais iš valstybių, kurios atitinka dalyvavimo programoje reikalavimus, kitų nei priimančioji valstybė partnerė.

Kitų krypčių ir (arba) priemonių atveju fiksuotosios sumos grindžiamos trimis kriterijais, kurie yra svarbiausi visų su pilietybe susijusių veiksmų aspektai: dalyvių skaičiumi, dalyvaujančių valstybių skaičiumi ir organizuojamų renginių skaičiumi, nedarant tiesioginio poveikio veiklos formai.

Pirmiausia fiksuotoji suma nustatoma dalyvių skaičių susiejant su valstybių skaičiumi, paskui, jeigu yra keli renginiai ir (arba) veiklos rūšys, kiekvieno renginio ir (arba) veiklos fiksuotosios sumos sudedamos.

1 krypties projektų (Europos atminimas) ir 2.3 krypties projektų (pilietinės visuomenės projektai) atveju gali būti naudinga numatyti parengiamuosius darbus, tyrimus arba su socialiniais tinklais susijusius veiksmus. Šiuo tikslu pagal sistemą numatyta skirti ribotas fiksuotąsias sumas, priklausančias nuo šioje veikloje dalyvaujančių subjektų skaičiaus. Šios išmokos apima visus parengiamuosius darbus; kitaip tariant, fiksuotoji suma susijusi su bendru dalyvių skaičiumi, o ne su atliktų parengiamųjų darbų skaičiumi. Vienam projektui gali būti skirta viena šio tipo fiksuotoji suma.

Taikant šią fiksuotųjų sumų sistemą įgyvendinami penki reikalavimai.

a. Viena sistema

Sistema yra viena visiems programos veiksmams, neatsižvelgiant į jų ypatumus (išskyrus miestų partnerystės priemonę).

b. Paprastumas

Dėl sistemos nereikalaujama atlikti jokio skaičiavimo; ji taikoma iš karto.

c. Skaidrumas

Sistema yra skaidri: ją taikant galima tuojau pat nustatyti *ex ante* arba *ex post* dotacijos sumą.

d. Vienodas požiūris

Sistema yra nediskriminacinė, nes vertinant visus kandidatus (kad ir kokia būtų jų kilmės šalis) remiamasi vienodais kriterijais.

e. Veiksmingumas

Taikant sistemą galima greičiau sutvarkyti galutines ataskaitas, taigi ir greičiau atlikti mokėjimą.

Mokėjimo procedūros

Išankstinis finansavimas

Projektą patvirtinus, EACEA paramos gavėjui siunčia sprendimą dėl dotacijos arba susitarimą dėl dotacijos, kuriame suma nurodoma eurais ir išdėstomos finansavimo sąlygos ir dydis.

Atsižvelgiant į paramos gavėjo *finansinio pajėgumo* vertinimą, paramos gavėjui gali būti pervesta **išankstinė dotacijos išmoka**. Išankstinio finansavimo paskirtis – užtikrinti paramos gavėjui pinigų srautus. EACEA gali pareikalauti, kad paramos gavėjas, kuriam paskirta 60 000 EUR viršijanti dotacija, iš anksto pateiktų išankstinio finansavimo garantiją sumai iki tokio paties dydžio kaip išankstinio finansavimo suma, kad būtų sumažinta su išankstine išmoka susijusi finansinė rizika. Tokiu atveju išankstinė išmoka skiriama tik gavus garantiją (žr. punktą, kuriame rašoma apie garantijas).

Išankstinio finansavimo suma pagal kryptis / priemones

Išankstinis finansavimas neskiriamas miestų partnerystės projektams.

Miestų tinklų, Europos atminimo ir pilietinės visuomenės projektams gali būti skiriamas iki 50 % dotacijos sudarantis išankstinis finansavimas.

Išankstinė išmoka pervedama per **30 dienų** nuo tos dienos, kurią EACEA pasirašo susitarimą dėl dotacijos (jei sudaromas **susitarimas dėl** dotacijos), arba nuo tos dienos, kurią pranešama apie sprendimą dėl dotacijos (jei priimamas **sprendimas** dėl dotacijos).

Likučio mokėjimas

Galutinės ataskaitos

Dotacija paramos gavėjui bus išmokėta, kai paramos gavėjas EACEA pateiks į galutinės ataskaitos formą įtraukiamą mokėjimo prašymą ir ji priims jį.

Galutinę ataskaitą reikia pateikti naudojant oficialias galutinės ataskaitos formas per **du mėnesius** nuo tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos; galutinėje ataskaitoje reikia apibūdinti projekto rezultatus juos siejant su pirminiais tikslais. Norėdamas gauti galutinę išmoką (likutį), paramos gavėjas turi nusiųsti galutinę ataskaitą ir pagrindžiamuosius dokumentus / būtinus priedus, nurodytus pagal kiekvieną priemonę tinklalapyje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Galutinės išmokos (likučio) apskaičiavimas

Jei tikrasis reikalavimus atitinkančių miestų partnerystės projektų dalyvių skaičius arba į kitas priemones įtrauktų reikalavimus atitinkančių dalyvių ir (arba) valstybių skaičius yra mažesnis, negu tikėtasi projekto pasiūlyme, tai, kiek turi būti sumažinta dotacija, bus apskaičiuota remiantis nustatytomis dalyvių ir (arba) valstybių dalimis.

Bet kokių atveju joks finansavimas negali būti teikiamas, jeigu dalyvių skaičius yra mažesnis negu mažiausios fiksuotosios sumos dalies mažiausias skaičius (t. y. 25).

Kai taikoma, paramos gavėjas privalės grąžinti visas permokėtas sumas, EACEA išmokėtas kaip išankstines išmokas. Be to, EACEA pasilieka teisę mažinti dotacijos sumą, jei organizacija ne iki galo įgyvendintų pasirinktą projektą.

Išankstinio finansavimo garantija

Jei pareiškėjo finansinis pajėgumas yra nepatenkinamas, EACEA gali pareikalauti, kad organizacija, kuriai paskirta 60 000 EUR viršijanti dotacija, pirma pateiktų finansinę išankstinio finansavimo garantiją sumai iki tokio paties dydžio kaip išankstinio finansavimo suma, kad būtų sumažinta su išankstine išmoka susijusi finansinė rizika. Garantijos suteikimas reiškia, kad bankas arba finansų įstaiga neatšaukiamai užtikrina paramos gavėjo įsipareigojimų pagal susitarimą dėl dotacijos / sprendimą dėl dotacijos įvykdymą arba yra jų vykdymo pirminio reikalavimo garantas.

Šią finansinę garantiją eurais teikia patvirtintas bankas arba finansų įstaiga, įsteigti vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių. Jei paramos gavėjas yra įsteigtas trečiojoje valstybėje, EACEA gali sutikti, kad garantiją suteiktų toje trečiojoje valstybėje įsteigtas bankas arba finansų įstaiga, jei mano, kad tas bankas arba finansų įstaiga suteikia lygiavertį saugumą ir sąlygas kaip ir valstybėje narėje įsteigtas bankas arba finansų įstaiga.

Šią garantiją gali pakeisti trečiosios šalies solidari garantija arba veiksmo paramos gavėjų, kurie yra to paties susitarimo dėl dotacijos / sprendimo dėl dotacijos šalys, neatšaukiama ir besąlyginė solidari garantija, jei EACEA su tuo sutinka.

Garantija grąžinama laipsniškai mažėjant išankstiniam finansavimui dėl paramos gavėjui išmokamų tarpinių sumų ar likučių, vadovaujantis susitarime dėl dotacijos / sprendime dėl dotacijos nustatytomis sąlygomis.

Šis reikalavimas netaikomas viešosioms įstaigoms.

Subranga ir viešojo pirkimo sutarties skyrimas

Dėl specifinių techninių paslaugų (susijusių su teisiniais, apskaitos, mokesčių dalykais, žmogiškųjų išteklių sritimi ir t. t.), kurioms suteikti būtini specialūs įgūdžiai, paramos gavėjas gali samdyti subrangovus arba sudaryti vykdymo sutartis. Todėl paramos gavėjo patirtos išlaidos, susijusios su šios rūšies paslaugų teikimu, gali būti laikomos finansuoti tinkamomis išlaidomis, jei jos tenkina visus kitus susitarime dėl dotacijos / sprendime dėl dotacijos ir kvietime teikti paraiškas nustatytus kriterijus.

Jei vykdant projektą reikia skelbti prekių, darbų arba paslaugų viešąjį pirkimą (sudaryti vykdymo sutartis), paramos gavėjai turi paskirti sutartį ekonomiškai naudingiausio, t. y. geriausio ekonominio, pasiūlymo arba žemiausios kainos pasiūlymo teikėjui pasirinktinai ir užtikrinti, kad nekiltų interesų konflikto ir būtų išsaugoti auditui atlikti reikalingi dokumentai.

Subranga – specifinės veiklos ar užduočių, kurios yra paramos gavėjo pasiūlyme apibūdinto veiksmo dalis, pavedimas trečiajai šaliai. Subranga turi tenkinti vykdymo sutartims taikytinas sąlygas ir šias papildomas sąlygas:

- subranga gali būti taikoma tik daliai veiksmo įvykdyti;

- subranga turi būti pagrįsta veiksmo pobūdžio ir priemonių, reikalingų jam įvykdyti, požiriu.

Auditai

Vadovaujantis sprendimo dėl dotacijos / susitarimo dėl dotacijos nuostatomis gali būti atliekamos atrinktų projektų paraiškų patikros, auditai ir vertinimai. Organizacijos atsakingas asmuo savo parašu įsipareigo pateikti įrodymus, kad dotacija tinkamai panaudota. Europos Komisija, EACEA, Audito Rūmai arba jų paskirta įstaiga tikrinti, kaip buvo panaudota dotacija, gali bet kada, kol galioja sprendimas dėl dotacijos / susitarimas dėl dotacijos, taip pat bet kada penkerių metų laikotarpiu po paskutinės EACEA pervestos išmokos ir trejų metų laikotarpiu, jei didžiausia dotacijos suma neviršijo 60 000 EUR.

Rezultatų nuosavybės teisė ir naudojimas

Paramos gavėjas Europos Komisijai ir EACEA suteikia teisę nemokamai naudoti susitarime dėl dotacijos / sprendime dėl dotacijos numatyto veiksmo rezultatus, jei taip paramos gavėjas nepažeidžia priimtų konfidencialumo įsipareigojimų arba nustatytų pramoninės arba intelektinės nuosavybės teisių.

Matomumas ir viešumas

Ko tikimasi iš paramos gavėjų

Visa pagal programą „Europa piliečiams“ finansuojama veikla turi būti prisidedama prie šios programos populiarinimo. Didinti programos „Europa piliečiams“ matomumą – tai, pavyzdžiui, užtikrinti, kad žmonės suprastų, jog pagal Programą finansuojamai veiklai ir produktams suteikta Komisijos parama.

Be to, tai, kad Komisija suteikė paramą, turi būti aiškiai pabrėžiama bendraujant su žiniasklaida. Projekto partneriai turi pasinaudoti visomis galimybėmis užtikrinti pakankamą žiniasklaidos (vietos, regioninės, nacionalinės, tarptautinės) dėmesį savo veiklai tiek prieš pradėdami ją vykdyti, tiek ją vykdydami.

Paramos gavėjai visose publikacijose arba vykdydami veiklą, kuriai naudojama dotacija, turi aiškiai pabrėžti Sąjungos įnašą.

Be to, paramos gavėjai privalo gerai matomoje visų savo leidinių, plakatų, programų ir kitų produktų, pagamintų vykdydami bendrai finansuojamą projektą, vietoje įterpti Sąjungos, Europos Komisijos ir programos „Europa piliečiams“ pavadinimą arba logotipą. Pavadinimus, logotipus ir pastabas apie tam tikrų sąsajų nebuvimą galima atsisiųsti iš tinklalapio http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_en.htm.

Jei šio reikalavimo laikomasi tik iš dalies, paramos gavėjui skirta dotacija pagal dotacijos susitarimo / dotacijos sprendimo nuostatas gali būti sumažinta.

Ko tikimasi iš EACEA ir (arba) Europos Komisijos

Visa informacija, susijusi su atitinkamais finansiniais metais paskirtomis dotacijomis, turi būti paskelbta Europos Sąjungos institucijų svetainėse ne vėliau kaip metų, einančių po tų finansinių metų, kuriais paskirta dotacija, birželio 30 d. Papildomai informacija gali būti viešinama naudojant bet kokias kitas tinkamas viešinimo priemones, įskaitant *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*.

Paramos gavėjas leidžia EACEA ir (arba) Europos Komisijai skelbti toliau nurodytą informaciją bet kokia forma ir bet kokiomis viešinimo priemonėmis, taip pat internetinėmis:

- pavadinimą,
- paramos gavėjo adresą,
- skirtą sumą,
- dotacijos pobūdį ir paskirtį.

Paramos gavėjui pateikus pagrįstą ir pakankamai argumentuotą prašymą, EACEA gali sutikti susilaikyti nuo tokio viešinimo, jei atskleidus pirmiau nurodytą informaciją kiltų grėsmė susijusių asmenų teisėms ir laisvėms, numatytoms Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, arba būtų pažeisti paramos gavėjo komerciniai interesai.

Rezultatų panaudojimas ir sklaida

Rezultatų panaudojimas – tai veiksmų rezultatų sklaida ir taikymas praktikoje siekiant optimizuoti jų vertę, sustiprinti poveikį ir užtikrinti, kad kuo daugiau Europos piliečių turėtų iš jų naudos. Šio rezultatų panaudojimo tikslo reikšmė trejopa:

- Sutelkiamas atskirų veiksmų potencialas

Kiekvienu pagal šią programą remiamu veiksmu turėtų būti siekiama užtikrinti ir atitinkamo veiksmo rezultatų panaudojimą. Paramos gavėjai turėtų vykdyti veiklą, kuria būtų siekiama tiek savo pačių valstybėje, tiek užsienyje savo projektų rezultatus padaryti matomesnius, žinomesnius ir tvaresnius. Pavyzdžiui, jie galėtų pasirūpinti deramu žiniasklaidos dėmesiu. Jie galėtų informuoti (ir galbūt įtraukti) vietas, regionų, nacionalinius arba Europos pareigūnus ir (arba) išrinktus atstovus, taip pat Europos Komisijos atstovybes valstybėse narėse ir informacijos tinklą „Europe Direct“ (http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_en.htm). Be to, jie galėtų planuoti vykdyti reklaminę ir (arba) piliečių įtraukiamąją veiklą (savanoriška veikla, marškinėliai su projekto atpažinimo ženklais ar tarpvalstybiniai socialiniai tinklai-debatų forumai). Vadinasi, tokia veikla padės naudoti projekto rezultatus ir toliau ir užtikrinti, kad projektui pasibaigus teigiamą jo poveikį pajustų kuo daugiau piliečių. Planuodami rezultatų panaudojimo veiklą kaip dalį savo veiksmų, projektų vykdytojai pagerins savo darbo kokybę ir aktyviai prisidės prie bendro programos „Europa piliečiams“ poveikio.

Susisteminama Programa

Ši programa sukurta taip, kad būtų galima užtikrinti kuo didesnę jos poveikį, pavyzdžiui, nustatant visai Programai taikytinus prioritetus arba skatinant kurti organizacijų, įgijusių patirties toje pačioje teminėje srityje, tinklus. Šioje srityje ypatinga reikšmė suteikta horizontaliajai krypciai „rezultatų panaudojimas“.

- Europos Komisijos veiksmai

Europos Komisija nagrinės, kaip panaudojami Programos rezultatai, ir į tai atsižvelgdama vykdys įvairią veiklą, kad sustiprintų šį matmenį ir taip paremtų projektų vykdytojus.

Duomenų apsauga

Visi asmens duomenys (vardai, adresai ir t. t.) tvarkomi vadovaujantis 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo.

Jei nepažymėti kaip neprivalomi, pareiškėjo atsakymai į klausimus paraiškos formoje yra būtini siekiant įvertinti ir toliau tvarkyti dotacijos paraišką, vadovaujantis kvietime teikti pasiūlymus pateiktomis specifikacijomis. Asmens duomenis tuo vieninteliu tikslu tvarkys už atitinkamą Sąjungos dotacijų programą atsakingas departamentas arba skyrius (subjektas, veikiantis kaip duomenų valdytojas). Asmens duomenys paraiškų vertinimo procese arba dotacijų valdymo procedūroje dalyvaujančioms trečiosioms šalims gali būti perduodami informavimo tikslu; neribojama teisė perduoti duomenis įstaigoms, atsakingoms už stebėseną ir patikras pagal Europos Sąjungos teisę.

Pareiškėjas turi teisę priėti prie savo duomenų ir juos pataisyti. Visais su šiais duomenimis susijusiais klausimais kreiptis į duomenų valdytoją. Pareiškėjai turi teisę bet kada kreiptis pagalbos į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną. Išsamus pareiškimas dėl privatumo ir kontaktinė informacija pateikiami EACEA tinklalapyje

http://eacea.ec.europa.eu/about/documents/calls_gen_conditions/eacea_grants_privacy_statement.pdf

Pareiškėjai ir (jei tai juridiniai asmenys) atstovavimo, sprendimų priėmimo arba jų kontrolės galias turintis asmenys informuojami, kad jei jie yra vienoje iš padėčių, paminėtų šiuose teisės aktuose:

– 2008 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendime 2008/969/EB, Euratomas dėl išankstinio perspėjimo sistemos, skirtos Komisijos leidimus duodantiems pareigūnams ir vykdomosioms įstaigoms (OL L 344, 2008 12 20, p. 125), arba

– 2008 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamente Nr. 1302/2008 (EB, Euratomas) dėl centrinės uždraustų subjektų duomenų bazės (OL L 344, 2008 12 20, p. 12),

jų asmens duomenys (pavadinimas, vardas ir pavardė (jei tai fizinis asmuo), adresas, teisinė forma ir pavadinimas, taip pat vardas ir pavardė asmens, turinčio atstovavimo, sprendimų priėmimo arba kontrolės galias (jei tai juridinis asmuo) gali būti registruojami tik išankstinio perspėjimo sistemoje arba išankstinio perspėjimo sistemoje ir centrinėje uždraustų subjektų duomenų bazėje ir perduoti minėtuose teisės aktuose – sprendime ir reglamente – išvardytiems asmenims ir subjektams klausimais, susijusiais su viešojo pirkimo sutarties arba dotacijos susitarimo arba dotacijos sprendimo skyrimu arba vykdymu.

Teisinis pagrindas

Programos administravimui ir finansavimui taikytinos toliau nurodytos taisyklės, taip pat visi jų naujinimai ir pakeitimai, kurie galbūt bus padaryti ateityje:

- 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002;
- 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių;
- 2014 m. balandžio 14 d Tarybos reglamentas (ES) Nr. 390/2014, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. laikotarpio programa „Europa piliečiams“.

Europe for Citizens - Programme Guide - version valid as of 2014

TINKAMUMO KRITERIJAI	1 KRYPTIS. EUROPOS ATMINIMAS	2 KRYPTIS. DEMOKRATINIS ĮSIPAREIGOJIMAS IR PILIEČIŲ DALYVAVIMAS		
		2.1. Miestų partnerystė	2.2. Miestų tinklai	2.3. Pilietinės visuomenės projektai
A. PAREIŠKĖJAS IR PARTNERIAI				
A.1. TEISINIS STATUSAS: VISI pareiškėjai / partneriai turi būti arba VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS, arba NE PELNO ORGANIZACIJOS, turinčios juridinio asmens statusą				
A.2. VISI pareiškėjai / partneriai turi būti ĮSTEIGTI vienoje iš programoje dalyvaujančių valstybių				
A.3. Organizacijos TIPAS				
VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS arba NE PELNO ORGANIZACIJOS, TURINČIOS JURIDINIO ASMENS STATUSĄ	<p><u>PAREIŠKĖJAI / PARTNERIAI:</u></p> <p>Vietos / regioninės valdžios institucijos</p> <p>Ne pelno organizacijos, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas</p> <p>Režimo aukų asociacijos</p> <p>Kultūros / jaunimo / švietimo / mokslinių tyrimų organizacijos</p> <p>Susigiminiavusių miestų asociacijos</p>	<p><u>PAREIŠKĖJAI / PARTNERIAI:</u></p> <p>Miestai / Savivaldybės</p> <p>Giminiavimosi komitetai, atstovaujantys vietos valdžios institucijoms</p> <p>Ne pelno organizacijos, atstovaujančios vietos valdžios institucijoms</p>	<p><u>PAREIŠKĖJAI / PARTNERIAI:</u></p> <p>Miestai / Savivaldybės</p> <p>Miestų giminiavimosi komitetai / tinklai</p> <p>Kitų lygmenų vietos / regioninės valdžios institucijos</p> <p>Vietos valdžios institucijų federacijos / asociacijos</p> <p>Ne pelno organizacijos, atstovaujančios vietos valdžios institucijoms</p> <p><u>Tik kaip PARTNERIAI:</u></p> <p>Ne pelno pilietinės visuomenės organizacijos</p>	<p><u>PAREIŠKĖJAI / PARTNERIAI:</u></p> <p>Ne pelno organizacijos, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas</p> <p>Švietimo / kultūros / mokslinių tyrimų įstaigos</p> <p><u>Tik kaip PARTNERIAI:</u></p> <p>Vietos / regioninės valdžios institucijos</p> <p>Miestų giminiavimosi komitetai / tinklai</p>
A.4. MAŽIAUSIAS SKAIČIUS PARTNERIŲ, kurie turi dalyvauti projekte (t. y. dalyvaujančių valstybių), iš kurių BENT VIENAS – ES valstybė narė				
Bent 1 ES valstybė narė	X			
Bent 2 tinkamos dalyvauti valstybės		X		
Bent 3 tinkamos dalyvauti valstybės				X
Bent 4 tinkamos dalyvauti valstybės			X	
B. PROJEKTO POBŪDIS IR MATMUO				
B.1. DALYVIŲ SKAIČIUS: MAŽIAUSIAS viename projekte				
	Netaikoma	25 kvietiniai dalyviai	30 % kvietinių dalyvių	Netaikoma
B.2. BIUDŽETAS: DIDŽIAUSIA galima dotacija projektui (EUR)				
	100 000	25 000	150 000	150 000
B.3. Veiklos VIETA ir veiklos rūšių skaičius: veikla turi būti vykdoma kurioje nors iš tinkamų Programoje dalyvauti valstybių**				
Mažiausias vieno projekto renginių skaičius	Netaikoma	Netaikoma	Bent 4 renginiai	Netaikoma
B.4. TINKAMUMO FINANSUOTI LAIKOTARPIS / PROJEKTO TRUKMĖ. Projektas turi prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu				
ILGIAUSIA PROJEKTO TRUKMĖ	18 mėnesių	21 diena (ilgiausia susitikimo trukmė)	24 mėnesiai	18 mėnesių
C. PARAIŠKA				
C.1. Oficiali paraiškos forma: projekto pasiūlymas atitinka reikalavimus, jei jis pateikiamas naudojant šiuo metu galiojančią elektroninę dotacijos paraiškos formą (eForm)				
C.2. Galutinis terminas: projekto pasiūlymai turi būti pateikti laikantis terminų ir prasidėti deramu tinkamumo finansuoti laikotarpiu (žr. tvarkaraštį 8 p.)				
C.3. Oficiali kalba: oficiali paraiškos forma (eForm) turi būti visiškai užpildyta viena iš 23 oficialių ES kalbų				

ANNEX II: UNIT COST AMOUNTS AND LUMP SUMS

1. Action 1 (European Remembrance), action 2.2 (City networks), action 2.3 (Civil society projects)

Unit costs

The unit cost is based on two parameters which constitute the main elements of any Citizenship action: the number of participants and the number of countries involved. The amount is established by crossing the number of participants with the number of countries.

TABLE 1

Unit costs for Actions 1. European Remembrance, 2.2 City networks, 2.3 Civil society projects

Number of participants →	25/50	51/75	76/100	101/125	126/150	151/175	176/200	201/225	226/250	251/275	276/300	>300
Number of countries ↓												
1-3	12500	15000	17500	20000	22500	25000	27500	30000	32500	35000	37500	37500
4-6	15000	17500	20000	22500	25000	27500	30000	32500	35000	37500	40000	40000
7-9	17500	20000	22500	25000	27500	30000	32500	35000	37500	40000	42500	42500
10-12	20000	22500	25000	27500	30000	32500	35000	37500	40000	42500	45000	45000
13-15	22500	25000	27500	30000	32500	35000	37500	40000	42500	45000	47500	47500
>15	25000	27500	30000	32500	35000	37500	40000	42500	45000	47500	50000	50000

Lump sums for the preparatory activities linked to Actions 1 European Remembrance and 2.3 Civil Society Projects

These amounts are for all preparatory activities together; in other words, the lump sum is linked to the total number of participants and not to the number of preparatory activities. Only one lump sum of this type can be allocated per project. With regard to preparatory actions, these amounts are cumulative with the established unit costs for the projects (cf. Table 1).

TABLE 2

Total number of participants in the preparatory activities	
≤ 5	EUR 2 250
> 5 and ≤ 10	EUR 5 250
> 10 and ≤ 15	EUR 7 500
> 15	EUR 10 000

2. Lump sums for Action 2.1. Twinning

The lump sum is based on one single parameter, namely the number of participants.

TABLE 3

Number of participants	Lump sum (euros)
>175	25 000
161/175	24 000
146/160	22 000
131/145	20 000
116/130	18 000
101/115	16 500
86/100	14 500
71/85	12 000
56/70	10 000
41/55	7 500
25/40	5 000